

УНГАРИЯ. 1100 ГОДИНИ накратко

895/896 г. Завоевание. Унгарците, от хазарския регион, се установяват в Карпатския басейн. [*Карпатите са граница на Унгария до 1920 г.*] **1000 г. КРАЛСТВО:** *Св. Стефан I* (Династия на Арпад). Корона от Папата. *Мулти-етническа, мулти-културна страна.* - **1102 г. Съюз с Хърватия** (до 1918 г.; Хърватия със собствен парламент). – **13^{ти} век:** имиграция на Саксони (автономия, в северна Унгария, сега Словакия, и Трансилвания, сега Румъния). **1222 г. ЗЛАТНА БУЛА, Унгарска Магна Харта:** конституционни основни права с право на въоръжена съпротива срещу крал, който нарушава тези права. Унгария е една от *най-старите конституционни страни в Европа*, както през Средновековието, управлявана със закони, приемани от Парламента (2 камари до 1945 г.), подписвани и обявявани от краля, привеждани в изпълнение от провинциите и градовете. Основен принцип: единство на крал, нация и територия. Кралят не е можел да управлява, ако не е имал съдействието на камарите на парламента. - **1241/42 г. Монголско нашествие.** Упостошаване на страната. Имиграция на кумани, румънци като търсачи на политическо убежище и работа. – **14^{ти} и 15^{ти} векове:** крале от династията Анджу, Сигизмунд (крал и свещен римски император), Матиас Корвинус и т.н., процъфтяващ период. Имиграция на рутенци. **1514 г. ТРИПАРТИТУМ,** Кодекс със закони, използвани до 19ти век. – **1526 г.** След загуба на битката при *Мохач* срещу **османските турци**, страната се разделя на 3 части: 1). *Кралска част:* (Западна и Северна части), 2). *Турска (Централна) част*, 3). *Трансилвания* (Източна част), член на унгарската корона, през 17ти век съюзник на протестантските страни (Англия, Холандия и т.н.) – (Край) 16^{ти} и 17^{ти} векове народът на Унгария е бил в голямото си мнозинство протестантски (предимно Реформисти, а също Лютерани и Унитаристи). **1568 г. Торда,** Трансилвания: *първият закон в Европа, даващ СВОБОДА НА РЕЛИГИЯТА*, е прокламиран. **1590 г. Превод на Библията.** – След **изгонването на турците (1699 г.)**, централната част на страната е опустошена ('пустата'). Имиграция на немци, хървати, сърби, румънци. Потискане от династията на Хабсбургите (крале от 1526 г.). Насилствена *Контра-Реформация*. Оттогава има римо-католическо мнозинство. (По-късно има религиозен компромис.) – **1703-1711 г. Война за независимост** от принц Ф. Ракоци II от Трансилвания. – **19^{ти} век:** политически, икономически и социални **реформи**. **1848 г. Нова Конституция** Правителството отговаря пред Парламента. **Война за свобода** срещу Хабсбургската династия, която призовава Русия да победи въстанието през **1849 г.** Хабсбургско потисничество, пасивна съпротива в страната. – **1867 г.** 'Компромис': **АВСТРО-УНГАРСКА МОНАРХИЯ.** 'Преуспяваща страна'. Либерално законодателство. Имиграция от цяла Европа, сред другите и евреи от Монархията, особено галицийски, с права за равенство (също емиграция за други части на Монархията и САЩ). **1914-1918 г.** 1^{ва} Световна война – **1918 г.** Република. **1919 г.** Комунизъм. **1920 г.** 'Мирен договор' **Версай/Трианон: Деление на Унгария:** 2/3^{ти} към Чехо-Словакия, Румъния, Югославия и Австрия (с големи унгарски малцинства). 1/3^{та} част, Унгария, остава 'кракство' с регент като държавен глава, избран от Парламента. **1938 г.:** 'Аншлус' (съюз) Австрия към Германия: нарастващо немско потисничество над страната. **1938/1939/40/1941 г.** някои територии, изгубени през 1920 г., се връщат в Унгария. **1941-1945 г.** 2^{ра} Световна война **19ти март 1944 г. НЕМСКА ОКУПАЦИЯ.** Правителство на Яуизлинг (Стойя). Депортиране на евреи за 'работни услуги' (пример: Нидерландия; Айхман), **изключения** – поради намеса на регентството – **Еврейте в Будапеща** (приблизително 250 000 души, т.е. 1/3^{та} от евреите в страната по това време). **26ти юни 1944 г.** след информация за истината за Аушвиц, Регентът блокира влаковете. **6ти юли 1944 г.** Регентът **предотвратя**, чрез 1^{ва} *Танкова Дивизия*, депортацията на евреите от Будапеща. **15ти октомври 1944 г. Примирие Москва.**

Регентът е арестуван от германците, транспортиран до Германия. 'Железният кръст' (Нацистка) партия. Депортация на евреи също от Будапеща (частично осъществена). Руска обсада на Будапеща. Много цивилни военнопленници. **1945 г.** Свободни избори. *Комунистите победени убедително.* Коалиционно правителство. **1946 г.** **РЕПУБЛИКА.** **1947 г.** 'Мирен договор' в Париж = 1920 г. без гаранции за малцинствата. **1949 г.** Народна република. Руско-комунистическо управление. **1956 г.** **РЕВОЛЮЦИЯ,** смазана от руснаците. Жестоки репресии. Продължително потисничество. **1989 г.** Република. **2004 г.** Е.С. - *М.Л.Том*